

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: **V. P.**
narozený xxx
bytem Xxx
Xxx Xxx

proti

žalované: **Česká advokátní komora**
se sídlem Národní 16
110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11.4.2016, č.j. 1018/16

takto:

- I. Rozhodnutí České advokátní komory ze dne 11.4.2016, č.j. 1018/16 se zrušuje a věc vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaná rozhodla, že žalobci neurčí advokáta k poskytnutí právní služby, o kterou požádal podáním ze dne 2.4.2016 dle § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“).
2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná konstatovala, že podmínky pro vznik práva na určení advokáta jsou upraveny v § 18 odst. 2 zákona o advokacii, podle něhož je žadatel povinen svým včasným návrhem na zahájení řízení prokázat, že nesplňuje podmínky pro ustanovení

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Horáková.

zástupce soudem a současně se mu nepodařilo zajistit si právní služby způsobem stanoveným zákonem. Předmětem požadované právní služby bylo zastoupení žalobce v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 16 C 138/2014 o zaplacení 5 000 000 Kč. K žádosti o určení advokáta žalobce přiložil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2016 č.j. 54 Co 460/2015 – 312, jímž bylo rozhodnuto o jeho odvolání proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 25.11.2015 č.j. 16 C 138/2014 – 212 tak, že žalobci bylo pro dovolací řízení přiznáno osvobození od soudních poplatků a co do žádosti o ustanovení zástupce pro dovolání byla věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení. Odvolací soud soudu I. stupně uložil, aby žalobci pro dovolací řízení ustanovil zástupce z řad advokátů. Z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 3. 2016 č.j. 16 C 138/2014 – 327 žalovaná zjistila, že soud žalobci podle § 30 o.s.ř. ustanovil k ochraně jeho práv zástupcem advokáta JUDr. Ing. Tomáše Bouzka.

3. Žalovaná tak vzala za prokázané, že žalobce ohledně požadované právní služby splňuje podmínky pro ustanovení zástupce soudem dle zvláštních právních předpisů, čímž nejsou splněna kritéria pro vznik práva na určení advokáta k poskytnutí právní služby dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii. Dodala, že případná nespokojenost s činností ustanoveného zástupce nebo nespokojenost s jeho osobou nezakládá vznik práva na určení advokáta dle zmíněného ustanovení. Žalobce doložil rozhodnutí soudu, kterým bylo jeho žádosti o určení advokáta vyhověno.
4. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. V žalobě uvedl, že v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 16 C 138/2014 se domáhá náhrady škody způsobené mu nezákonným postupem Okresního soudu v Českých Budějovicích v trestním řízení vedeném pod sp. zn. 3 T 33/2013. Obvodní soud pro Prahu 2 usnesením ze dne 5. 6. 2015 č.j. 16 C 138/2014 – 124 ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2015 č.j. 54 Co 276/2015 – 202 přiznal žalobci osvobození od soudních poplatků a zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce pro řízení. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal dovolání, v němž zároveň požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů. Nejvyšší soud mu podáním ze dne 30. 11. 2015 sp. zn. Ncn 611/2015 sdělil, že jeho podání ze dne 28. 11. 2015 postoupil Obvodnímu soudu pro Prahu 2 k případnému postupu dle § 208 – 210 o.s.ř. Obvodní soud pro Prahu 2 následně usnesením ze dne 25. 11. 2015 č.j. 16 C 138/2014 – 212 žalobci nepřiznal osvobození od soudních poplatků pro dovolací řízení a zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů. Žalobce podal proti tomuto usnesení odvolání, o němž rozhodl Městský soud v Praze usnesením ze dne 26. 1. 2016 č.j. 54 Co 460/2015 – 312, jímž usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 změnil ve výroku I. tak, že žalobci přiznal osvobození od soudních poplatků pro dovolací řízení a výrok II., jímž byla zmíněna žalobcova žádost o ustanovení advokáta pro dovolací řízení, zrušil a v této části věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 3. 2016 č.j. 16 C 138/2014 – 327 byl poté žalobci pro ochranu jeho práv v řízení o dovolání proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2015 č.j. 54 Co 276/2015 – 202 ustanoven zástupcem JUDr. Ing. Tomáš Bouzek, advokát se sídlem Krajinská 251/16, České Budějovice.
5. Na základě výše uvedeného požádal žalobce žalovanou o ustanovení zástupce na ochranu svých práv v řízení u Obvodního soudu pro Prahu 2 vedeném pod sp. zn. 16 C 138/2014. Podotkl, že žalované je znám jeho zdravotní stav, tedy že je xxx xxx xxx a je fakticky xxx xxx xxx. Žalovaná však napadeným rozhodnutím rozhodla, že zástupce žalobci neurčí.
6. Napadené rozhodnutí považuje žalobce za nesprávné a nepřezkoumatelné, neboť advokát JUDr. Ing. Tomáš Bouzek mu byl usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 3. 2016 č.j. 16 C 138/2014 – 327 ustanoven nikoliv pro řízení před soudem I. stupně ve věci samé, tedy pro řízení, pro které žádal žalovanou o určení advokáta, nýbrž pro řízení dovolací, jehož předmětem je usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2015 č.j. 54 Co 276/2015 – 202, kterým žalobci nebyl ustanoven zástupce pro řízení před soudem I. stupně.

7. Žalovaná soudu navrhla, aby žalobu zamítnul. Ve vyjádření k žalobě zopakovala argumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozhodnutí a uvedla, že ve správním řízení postupovala v souladu s právními předpisy, provedla dostupné dokazování, rozhodnutí opřela o provedené důkazy a řádně jej odůvodnila.
8. V replice k vyjádření žalované žalobce opětovně poukázal na skutečnost, že v předmětné žádosti žádal žalovanou o ustanovení zástupce pro řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 16 C 138/2014. Nežádal ji tedy o určení advokáta pro dovolací řízení, jak se snaží tvrdit žalovaná.
9. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Žalobci je nutno přisvědčit v tom, že předmětnou žádostí skutečně žádal žalovanou o určení advokáta pro řízení, které je u Obvodního soudu pro Prahu 2 vedeno pod sp. zn. 16 C 138/2014, tj. pro řízení před soudem I. stupně, a nikoliv pro řízení dovolací. Ke dni vydání napadeného rozhodnutí měl žalobce soudem ustanoveného zástupce z řad advokátů toliko pro řízení dovolací (usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 3. 2016 č.j. 16 C 138/2014 – 327 byl žalobci pro ochranu jeho práv v řízení o dovolání proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2015 č.j. 54 Co 276/2015 – 202 ustanoven zástupcem advokát JUDr. Ing. Tomáš Bouzek). Pro řízení ve věci samé před soudem I. stupně, tj. pro řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 16 C 138/2014, nicméně zástupce žalobci soudem ustanoven nebyl (usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 5. 6. 2015 č.j. 16 C 138/2014 – 124 ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2015 č.j. 54 Co 276/2015 – 202 byla žádost žalobce o ustanovení zástupce pro toto řízení zamítnuta). Žalovaná při vydání napadeného rozhodnutí vyšla ze zjištění, že žalobce je v řízení, pro které předmětnou žádostí žádal o určení advokáta, již zastoupen, ačkoliv toto zjištění nemá oporu ve spise, a na základě tohoto nesprávného zjištění dospěla k chybnému závěru o nesplnění zákonem stanovených podmínek pro určení advokáta žadatelí. Napadené rozhodnutí tak bylo vydáno v rozporu se zákonem, neboť žalovaná přihlédla k zastoupení žalobce advokátem ve zcela jiném řízení, než pro které žalobce v předmětné žádosti žádal o určení advokáta.
11. Podáním ze dne 27.7.2017 upozornil žalobce na usnesení ze dne 28.6.2017 č.j. 30 Cdo 3772/2016 – 406, jímž Nejvyšší soud na základě žalobcem podaného dovolání rozhodl, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2015 č.j. 54 Co 276/2015 – 202 a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 5. 6. 2015 č.j. 16 C 138/2014 – 124 se v rozsahu, v němž byl zamítnut návrh žalobce na ustanovení právního zástupce, zrušuje a věc se vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 2 k dalšímu řízení. V tomto zrušovacím rozhodnutí Nejvyšší soud mj. konstatoval, že „(ž)alobci sice byl před podáním posuzované žádosti (tj. žádosti o ustanovení zástupce pro řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 16 C 138/2014 – poznámka Městského soudu v Praze) ustanoven zástupce, ovšem před zahájením předmětného řízení, a to výlučně pro podání žaloby.... Za situace, kdy žalobce žalobu již podal, naplnil se i účel, pro který byl žalobci zástupce ustanovován, a zastoupení tak zaniklo. Je přitom nerozhodné, zda návrh na zahájení řízení žalobce podal sám nebo prostřednictvím ustanoveného zástupce. Podstatné je, že podáním návrhu došlo k zahájení řízení, pro které žalobce nadále není právně zastoupen, a je tudíž třeba zabývat se tím, zda k ochraně jeho zájmů je potřebné, aby mu byl ustanoven zástupce.“
12. Z právě citovaného zrušovacího rozhodnutí Nejvyššího soudu zřetelně plyne, že žalobce k datu jeho vydání nebyl v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 16 C 138/2014 právně zastoupen.
13. S přihlédnutím ke všem shora uvedeným skutečnostem soudu nezbylo než napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušit (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

14. V dalším řízení žalovaná znovu posoudí, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro to, aby byl žalobci na základě jeho žádosti dle § 18 odst. 2 zákona o advokacii určen advokát k poskytnutí právní služby spočívající v zastupování žalobce v řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 16 C 138/2014. Žalovaná přitom bude vycházet z aktuálního skutkového stavu věci. Pro její rozhodnutí tak bude podstatné i to, zda již byl žalobci v mezidobí pro dané soudní řízení advokát ustanoven soudem. Této skutečnosti nasvědčuje tvrzení žalobce obsažené v jeho podání - stížnosti ze dne 6.10.2018, kterou adresoval zdejšímu soudu a v níž mj. uvedl, že po vydání zrušovacího rozhodnutí Nejvyššího soudu mu Obvodní soud pro Prahu 2 dne 27.7.2017 usnesením č.j. 16 C 138/2014-409 k ochraně jeho práv pro řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 16 C 138/2014 ustanovil zástupcem JUDr. Ing. Tomáše Bouzka, advokáta se sídlem Krajinská 251/16, České Budějovice, který jej v řízení „řádne a s největší pečlivostí a trpělivostí“ zastupuje. Soud pro úplnost dodává, že kopii usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27.7.2017 č.j. 16 C 138/2014-409, kterou by toto své tvrzení o ustanovení zástupce prokázal, žalobce zdejšímu soudu nepředložil.
15. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání (žalobce ani žalovaná nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci).
16. Procesně úspěšnému žalobci žádné účelně vynaložené náklady v tomto řízení nevznikly, neboť nebyl zastoupen advokátem a na základě své žádosti mu bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků. Soud proto ve druhém výroku tohoto rozsudku rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 25. října 2018

Mgr. Martin Kříž, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Horáková.